

q. 4. Reg. 23. 2. (q). Author Ecclesiastici hæc habet cap. 7.
 & 2. Par. 34. 22. *Vindicta carnis impii ignis, & vermis;*
 quibus verbis præ oculis habere potuit noxiōrum è supplicio deposita cadavera, quæ
 sub dio reliqua vermium erant vel ignis
 pabulum. Tradunt enim perpetuum fer-
 vari ignem consueisse in valle Hinnon ad
 Jerusalēm, quo cadavera, ne forte con-
 tagione aerem corrumperent, abfumeren-
 tur. Ad hunc Ecclesiastici locum spectans
 Jesus Christus, Infernum sub gehenna no-
 mine signans, testatur, nec vermen impiorum
 interitum unquam, nec ignem extinguen-
 dum (r). Nulla erat miserabilior atque
 fœdior poena apud Iudeos, quam ut cor-
 porā inhumata omnibus Cœli Terræque
 injurias exposita relinquerent. Quemad-
 modum enim nihil erat domesticorum fidei
 magis commendatum, quam ut mortuorum
 corpora funere, & sepultræ curarent; ita
 fœdus nihil habebatur, quam ut projecta
 sub dio cadavera avibus, & bestiis in lu-
 dibrum traderentur. Quare inter cetera
 quibus Deus animadversurum se in popu-
 lum pervicacem ministrat, miserrimum hoc
 addit, relictum scilicet eorum cadavera
 omnibus Cœli viciſſitudinibus exposita (s),
 24. Josephus prohibet honore sepultræ eos
 tantum privari, qui sibi manus violentias
 intulissent (t). Quin & illa tota die be-
 stiarum injurias exposita, noctu verò se-
 pultura mandabantur. Jeremias eō malorum
 deuenturum Regem Joakim filium Ioseph
 prædict (u), ut defunctum ejus corpus
 sepulturæ sibi sepeliretur, i. e. projiceret
 in agrum tanquam morticinum aliquod.
 Animadversione tamen dignum est, Moysi
 Legē poenam illam nunquam decerni, ut
 sepultræ honore neque privari illos ju-
 beat, qui crucis supplicio sublati sunt;
 eos enim ultra diem in supplicio vetat re-
 linqui, nisi peculiaris aliquo ratio aliter
 cum aliquo agendum suadat. Quin nec
 illa in Legē excipitur causa; quare hujus
 Legis exceptio ab aliis potius adjecta,
 quam à Moyse assignata censenda est.

LAPIDATIO.

H̄braeorū Doctores, ingenio semper
 suo indulgentes, fabellis venditandis in
 hoc argumentū genere sicut in alio quoque
 incumbunt (x). Lapidibus enim ho-
 minem perire, tantumdem apud illos, ac
 apud ceteras gentes omnes non fo-
 nat. Damnatus igitur ad lapides, ita rem
 tradunt Iudei, in saxi cuiusdam, altitudi-
 ne duorum hominum eminentis, crepidine
 statuerat, unde à duobus testibus præ-
 ceptus adest mandante Jehu (m). E' crepidine montis sui eam-
 dem inferre necem Jesu Christo Iudei Na-
 zarenī tentarunt (n). S. Jacobus Iustus
 ex editissimo Templi loco in vallem sub-
 jectam dejectus est. Zacharias filius Ba-
 ruch, in ipso Templi centro à Zelotis
 occisus, deinde in voragine ad radices
 Templi patentem protrubatus est (o). Sed
 hæc extraordinaria sunt poenarum exem-
 plia, neque Legis, neque certi alicuius
 Tribunalis autoritate fulta.

Novum aliquid supplicii genus nupsiam
 in V. T. occurrēns, legitur Matth. 8. 6. quo
 nem-

ti colligebat [a]. Nabot vir justus parem
 supplici poenam Jezabele mandante tole-
 ravit (b); parem Adurnam tributorum
 Præpositus sub Salomone (c).

Ex hisce omnibus exemplis frusta ar-
 gumenta quereremus Rabbinorum fidei ad-
 struenda, cum maxime contraria omnia
 demonstrant. Moyses, jussus à Deo, ca-
 vet, ne quis unquam ad montem Sinai
 accedere audeat; animadvertisi in contum-
 acies jubens vel lapidibus ab univerfo po-
 pulo iactis, vel sagittis; cavit autem ne
 manus tangat eos (d), nec quispiam remove-
 re illum ab eo loco præsumat. Nihil autem
 eorum, quæ à Rabbinis produntur, appa-
 ret siue apud Josephum, siue apud Philo-
 nem. Lapidibus Iesum Christum conficeret
 vel in ipso Templo Iudei tentarunt [e];
 confectus est Stephanus in loco extra
 urbem Jerusalem (f); penè tandem conse-
 cutus S. Paulus in urbe Lytrâ (g). Fœmi-
 nam adulterii ream, sibi à Iudeis adduc-
 tam, lapidatione ab eo primū plecti Je-
 sus præcepit, qui nullā criminis consci-
 tiā tangeretur (h). Quānam, rogo, hic
 de noxiis è saxo in præceptis actis, ex Ju-
 dæorum sententiā, mentio?

Exemplis viri blasphemii, tum & vi-
 olati Sabbati rei, sicuti & Achan & S. Ste-
 phani instruimus, huic inferendo supplici
 locum extra Urbem designari. Moy-
 ses [i] ita cum illo agendum præcipit,
 qui populum ad idolatriam induxit; id
 autem vulgo extendendum creditur ad
 noxiis universos, ut scilicet extra Urbem
 rapti ultimo supplicio perimerentur.

Ita etiam cum Iesu Christo servatum
 novimus, qui extra Urbem Jerusalem cru-
 cem toleravit. Non tamen hanc genera-
 lem regulam usque adeo obtinuisse credi-
 dum, in lapidatione maximè Judicio,
 quod Hebrei appellant zeli, nec expecta-
 tā quidem Judicum sententiā, decretā.

PRÆCIPITES E' SAXO ACTI.

E Saxo, sive è torri præcipites aëti qui-
 dam in Scriptura memorantur, quamvis non illud fuisse vulgare, & confuetum
 Hebraeorum supplicium Tribunalibus familiare
 peruersum habemus. Amasias Rex
 Iudei eo genere mortis 10000. Idumæos in
 bello captos peremit (k); quod idem fa-
 tum, ut scilicet è saxo Horeb præcepit
 ageretur, subiisse creditur Rex ejusdem
 nominis in prælio cum Madianitis à Ge-
 deone commissio captus (l). Jezabel è mo-
 nibus Israel præcepit aëta est mandante
 Jehu (m). E' crepidine montis sui eam-
 dem inferre necem Jesu Christo Iudei Na-
 zarenī tentarunt (n). S. Jacobus Iustus
 ex editissimo Templi loco in vallem sub-
 jectam dejectus est. Zacharias filius Ba-
 ruch, in ipso Templi centro à Zelotis
 occisus, deinde in voragine ad radices
 Templi patentem protrubatus est (o). Sed
 hæc extraordinaria sunt poenarum exem-
 plia, neque Legis, neque certi alicuius
 Tribunalis authoritate fulta.

Novum aliquid supplicii genus nupsiam
 in V. T. occurrēns, legitur Matth. 8. 6. quo
 nem-

tempore fontes ampliori, aliquo ad collum
 saxo alligato, in mare proiecserunt, in-
 quem Evangelii locum scribentes Grotius
 & D. Clericus autumant nunquam obti-
 nuisse apud Hebreos, ut eo supplicio, quod
 familiare apud Syros censem, fontes per-
 rimerent. Profecto vel inusitatissimum fuit He-
 brei, vel nonnisi post Regnum Syrorum
 in Iudea nōnum.

SUPPLICIUM SERRÆ.

Inuti supplicii, Serra tempore, exem-
 plum simile & argumentum ipse in se
 Propheta Isaías exhibet. Apostolus de-
 SS. Veteris Testamenti agens, qui virtute
 sua, & instruto animi robore mortem
 ipsam & tormenta vicerunt, inter cathe-
 ra serram tollerasse illos memorat. Scilicet
 sunt (p); quod ab illo de Isaia eo sup-
 plici genere perempto à Manasse dictum
 traditione apud Iudeos, æquè ac Chris-
 tianos recepī, certum est. Id autem ful-
 bifice Propheta narrant, quod vidisse se
 dominum Throno assidentem profetus est
 (q). Tostatus in dubium revocare eam tra-
 ditionem nititur, quod scilicet Propheta
 in exordio Libri sui cateris memoratis
 Regibus, sub quibus oracula fudit, nihil
 habeat de Manasse. Sed haec contra rece-
 ptam traditionem infirmiora sunt; potuit
 enim Propheta morte occupuisse vix initio
 à Manasse Regno, cum scilicet nulla adhuc
 fudisset sub eo oracula.

Nec Iudei veteresque Patres in eo tan-
 tum convenienti, ut ferræ dissecutum Pro-
 phetam illum tradant, sed & instrumentum
 illud lignum fuisse, non ferreum,
 unanimi consensu perhibent. Ita planè me-
 moriae proditum reliquerunt S. Justinus
 Martyr (r), S. Hieronymus, Author Car-
 minis in Marcionem lib. 3. ac tandem
 pag. 349. Edit. Paris. a. 1636.
 Hieron. in I. I. 1. 15. ad fin.

In Dial. cum Tryph. pag. 349. Edit. Galion. de Cruciat. MM. c. ult.

Vide Zenon. Veron. Serm. 28. de I. I. 1. 15. ad fin.

Georgic. 1. Servius in hunc locum. Tribula genus Vetriculi, omni ex parte dentatum, unde teruntur frumenta, quo maximè in Africæ uteban- tur. Trabea, vehicula fine rotis.

Septuaginta, & S. Hieronymus sicarum nomine machinas quasdam non raro desig-
 nant ad usum exercitandi tritici olim fabri-
 catas. Constat autem immānibus qui-
 busdam trabibus, ferreis cuspidibus sive
 lapidibus instructis, que super manipulos
 trahabantur, vel saltem vehicula erant,
 ferro armata, in eundem usum. Ita enim
 Virgilius (u) soli excedens manus ostendit.

Tardaque Eleusina, Matris volventia planstra
 Tribula, trahaque, immobiles ambo sita
 humijs (v), annuissonis resuētus mūtū
 Ita etiam Isaías 4. 15. Posuit te quasi plau-
 stram, non in ferris traherabit gitb. Por-
 rò gitb triticum est imbecillius, minus fe-
 rent harum machinarum pondera. Paria
 legimus a. Reg. 12. 31. quod maximè no-
 strum intentum convincit. Post relatam à
 Davide in ignem de Ammonitis victoriā,
 occupatāmque Rabbat, ejusdem regionis
 Metropolit, victoriā suā Rex impotenter
 us, populum adducens ferravit, & cir-
 cumegit super eos ferrata carpenta. Ita fer-
 elegant etiam Septuaginta: Et populum, qui
 erat in ea, eduxit, & posuit in terra, & in
 tribulis ferreis, & in securibus ferreis. Ori-
 ginalis Textus sine controversia eadem in-
 strumenta exprimit S. Hieronymus similem
 textum. a. Par. 20. reddit: Tribulos, &
 trahas, & ferrata carpenta.

Non abs re igitur credimus ferras illas,
 quibus confessos Veteris Testimenti quo-
 dam justos viros Apostolus testatur; ipsi-
 simas esse machinas hucusque descriptas.
 Neque alias designat ferras credimus Ju-
 deos, & Patres; cum enim de Isaia li-
 gneā ferrā perempto testatum reliquerunt,
 aliam planè quam vulgarem ferram com-
 cipere nos jubent.

At enim vox Græca epiſtibea ad li-

teram sonat vulgari ferrā discindi; quare
 non nisi metaphorico sensu expressum in

Textu Apotholi alterius supplicii genus vi-
 deretur; neque enim nisi per metaphoram
 fieri dicentur it, qui sub tribulis &
 trahis conteruntur. Sed hinc reponi-
 mus, potius Apostolum Græco verbōuti
 eodem planè sensu ac Septuaginta; quare
 sicut Interpretes illi c. voce contritos vi-
 ros sub trahis exprefserunt; ita planè &
 S. Paulus in eundem sensum vocem usur-
 pavit. Porrò scitum esse idem sonat Apo-
 stolo; ac ipsissimum verbum apud Vulga-
 tam & Septuaginta, apud quos si meta-
 photico & minus prōnō sensu acceptum
 dicatur, idem & de Apostolo non injuria
 sentire possimus. Scindit igitur vulgaris
 serra, diffindat lapides & ligna; altera ve-
 rō, de qua agimus, serra conterat, con-
 culet, communiat; quid inde? De utra-
 que usurpatum est verbum secare. Ad hæc
 ostendimus in superioribus, illud supplici
 genus non ignotum Hebreis fuisse; quare
 nihil est, quod nostrā interpretatione adver-
 seretur. Dicere etiam aūsim, nunquam fieri
 posuisse, ut res aliter se habuerit, alio-
 quā universam traditionem abjiciamus
 oportet.

Si de serra ferrea ageretur, aliter
 quidem à nobis differendum suisset; il-
 lud enim supplici genus notum Antiquis
 satis constat. De Thracibus ita Valen-
 tius Maximus l. 9. cap. 2. exempl. 4. Extern.

Neque vivos homines medios secare, neque
 parentes liberorum vesti corporibus nefas fuit.
 Idem etiam assignatū supplicium certis
 quibusdam criminibus puniendis lege duo-
 decim Tabularum insinuat; quamquam
 raro

x Aul. Gell.
l.11. Noct. At-
tic. cap. 2.

rard adeo contingere, ait Aulus Gellius, ut executioni mandaretur, quod neque nostrâ neque priscorum sacerdotum memorâ factum unquam noverimus (x). Scitum est tamen, auctore Suetonio in Cajo, Imperatorem Cajum Caligulam viros quandoque non vulgares caveis quibusdam ferreis detinuisse, veluti animalia quadrupeda; interdum etiam ejusdem generis homines medios ferrâ dissecuisse. Huc etiam spectatum à Daniele crediderim cap. 13. 55. cùm impiorum illorum Numinum alterum allocutus: Angelus Dei accepta sententia ab eo scindere medium. Malus ille servus, de quo Matth. 24. 51. medius abscessus est, & inter hypocritas ejectus. Sabacu. Ägypti Rex per quietem admonitus est, ut Sacerdotes omnes Ägypti medios praecidere, ait Herodotus l. 6. Multe quædam apud Aristophanem præsto se esse dicit utimelia scindatur. Ne aliò facile spectant phrases illæ Scripturae concidere in frusta

y Vide 1. Reg.
15. 31. 33.
Exod. 19. 24.
G. 2. Reg. 6.
2.

z Judic. 8. 16.

a Tit. Liv. 1.
4. Ad vociferationem co-
rum, quos sub-
cute necari
jusserat, con-
curfu facto.
b Plant. in Pe-
nulo Scen. Ain-
tu. Erc. Aug.
Quid agit, aut
orat? Expedi-
Mi. Sub crav-
tim ut jubeas
se supponi,
atque ed lapi-
des imponi
multos, ut se-
se neces.
c 2. Reg. 8. 2.

d Vide Jose-
phum l. 2. con-
tra Appion. in-
lat.
e Vide Por-
phy. de Abstin.
l. 2. pag. 227.

riuum ponam ferreum, & angularias pos-
nam areas, & communias populos multos
&c. Cum exercitus Alexandri Regis Ju-
dæorum in loco iniquo & perroso in in-
sidias Arabum incidisset, iussu Obedie
Regis ejusdem gentis, totus pedibus Ca-
melorum proculatus est (f). & i. mormoniz-
matorum mangas haec ita non erat.

IN CINEREM DEJICERE.

In 2. Macc. 13. 5. aliud supplicii genus
legimus, quo scilicet noxi in cinerem
deturbarentur. Tumores erant editæ, ad hoc
instructæ, ut aggetum cinerem vel pulve-
rem continerent, in quem noxi præcipi-
tes adi suffocabantur. Porro hoc suppli-
ci genus Hebreis inauditus, ceteris fi-
nitimis gentibus familiare erat. Antiochus
Eupator (g) ex edita 50. cubitorum tur-
ri in subiectum cinerem dejecti jussit pro-
ditore Menelaum. Alia ejus generis exem-
pla è prophanis Scriptoribus deducta con-
gesimus in nostro Commentario in Mac-
chabœos. Primus ejus supplici author Da-
rius Ochus asseritur (h). Sunt qui men-
dosæ Ochum pro Dario Hyrcanus possum
asseverent. Neque ego quidem alium quam
Darium Hyrcanus intelligo, quem & Va-
lerius Maximus Ochum appellat, & eo etiam
nomine designatur Esth. 1. 1. quo in loco
Darius Hyrcanus Assuerus, vel Achas-ve-
ros. (idem est ac Ochos) nuncupatur.
Darius igitur ille post adeptum coniuratio-
ne Regnum, cum sacramenti arctissimi re-
ligione seu obstinxisset, ne coniurationis
socios ullo unquam violentia mortis ge-
nere, non veneno, non ferro, non fame
perimeret; vereretur autem, ne quid si
mille in se attentari pravo illo exemplo
contingere, datq. fidei eludenda confi-
lio, novum istud supplici genus invexit.
Parari enim jussit voraginem quendam
cinere aggetto oppleram; tum miseros con-
stituit super trabem ad utrumque voragi-
nis latus pertingentem, quo scilicet in-
sumnum largiori cibo potique ingestio re-
solute, in subiectum cicerem decidentes
fuccarentur.

NOXIOS DECALVARE.

JUDÆI, gens comata, solenne habent, ne-
quum, nisi in summis ærumnis, vel
in publico privatoque luctu eamdem com-
mam deponant. Veritum etiam illis du-
cunt nonnulli, ne in funeribus lugendis
calvitium inducant, quod ex prava Legi
interpretatione inferre sibi videntur. Ita
enim in Lege Deut. 14. 1. Ne facies cal-
vitium super mortuo, quod de Adonide
sive Osfride ita per contemptum appella-
to intelligentem esse alibi demonstravi-
mus. Sed in lugendis funeribus comam
depositissimæ Judæos nullus dubito. Depo-
nere etiam cogebantur noxi, cum scilicet
pedibus bestiarum fuisse proculatos; quod
satis priscis moribus erat familiare. Ita
conculcari jussit pedibus Elephanti Ale-
xandrinus Judæos Ptolemaeus Phiscon Rex
Ägypti (d); sicut & paria in desertores;
& rebelleris Reipublica tam cives, quam
externos intulit Amilear, insignis copia-
ferentur. Ita à Nehemias factum cum Ju-
dæis, qui Philistæas Azotitas mulieres
duxerant (e): Objuravi eos, & maledixi,
& cecidi ex eis viros, & decalvavi eos.
Quanto autem probro nota illa ducre-
tur,

f Antiq. l. 15.
cap. 21.

g 2. Macc. 13. 5.
Erat in eodem
loco turris
quinquaginta
cubitorum, ag-
gestum undi-
que babens ci-
neris; hac pro-
spectum habe-
bat in preceps,
inde in cinere
dejici jussit sa-
crallegum.
h Valer. Max.
1. 9. c. 2. de
cruelit. extor-
art. 6.

i 2. Esdr. 13.
25.

m Vide Com-
ment. in Deut.
1. 15.

n Deut. 17. 5.
6.

o Att. 7. 57.

Iesus Christus accusatores foeminae adul-
teræ affatus, primum inter eos lapidem
injicere in foemina jubet, qui nullius
commisi criminis haberet conscientiam
(p). Idem factum scimus in sumendo de
blasphemo, atque de Sabbathi violatore
supplicio (q); idem & in Achan, & Na-
bot, quos populus universus lapidibus con-
fecit (r). Si quis datâ operâ homicidium
perpetrasset, hunc necessarii viri defundi
permisum, eorum arbitrio occidendum,
Moyse tradit (s). Si vir uxorem tan-
quam ante nuptias corruptam per inju-
riam accusasset, in hunc ipsis Seniorum
Urbis manibus animadvertisendum idem
Legislator edidit (t). In his sanctæ vesti-
giis nullum probri appetet, nihil etiam
quod ingenuum & liberale hominem
non deceat.

In supplicio ignis inferendo, juxta Rab-
binos, ipsi suis manibus testes linea-
faciam colloci noxi circumvolatam trahe-
bant, quo scilicet per didactum os liqua-
tum plumbum in ventrem transmitteretur.
Noxi etiam jugulando funem nemo strin-
gebant alius nisi testis. Sub Josue militi-
bus commissum suisse creditur, ut quinque
Reges Chananæos detruncarent, tum & in
patibulo suspenderent (u). Samuel alien-
um non duxit, si manus ipse violentas
injiceret in Agag Regem Amalekitarum,
cui Saul ante pepercera (x). Ipse Saul
deterri suos virorum dignitate intelli-
gens ne gravius aliquid in Sacerdotes Do-
mini audenter, Doeg Idumæum in illos
incitavit (y). Infames illos Isbosethi par-
ricidas occidi a suis, atque in patibulo
suspensi David præcepit (z); quam etiam
mortis penam inferri ab illis voluit in-
eum, qui de nece Saulis nuncium attule-
rat (a). Gabonite non alio quidem ad-
ministro usi sunt, dum posteros Saul co-
ram Domino in crucem agerent, acceptam
ab eo Princeps injuriam insigni injuria
rependerent (b). Banajas filius Joabae à
Rege Salomone jussus, remoturus Joabum
ab ayslo Altaris, abfractumque ex Regis
& Lictoribus Romanos Magistratus co-
mitantibus, quod puniendis noxiis ubique
præstò essent, memoria proditum legimus.
Sed munus illud Soterim adeo non vile
nec illiberale apud Hebreos habebatur,
ut potius in eorum ordine recenseri ho-
norificum ducerent. Sæpe qui illud ex-
plerent ex Levitarum familia petiti sunt;
edicenda illis dabunt edicta Principum,
& Magistratum, eorumque urbanege exequationem;
nomine & autoritate Princi-
pis dabunt mandata, atque ut parerent
pœnae terrore cogebant.

Aliquando apud Hebreos potissimum
exequenda Judicum sententia munus te-
ribus ipsis committebatur. Cautum est in
Lege, virum sive foeminam Israelensem ad
idolatriam incitamentem extra Urbis por-
tas raptari, quem deinde manus testium
prima interfici, & manus reliqui populi
extrema mittetur (n). Ita servatum no-
vimus cum S. Stephano, cuius accusato-
res, positis apud Saulum qui deinde Paulus,
vestibus, paratos se injiciendi in vi-
tum Sanctum lapidibus præberunt (o).

Dissert. Calmet. Tom. I.

p Joan. 8. 7.
q Levit. 24.
14. Num. 15.
35. 36.
r Josue 7. 25.
4. Reg. 21.
13.
s Numer. 25.
19. Deut. 19.
12.
t Deut. 22. 18.

u Josu. 10. 26.

x 1. Regum.
15. 33.

y 1. Reg. 22.
18.

z 2. Reg. 4. 12.

a 2. Reg. 1. 15.

b 2. Reg. 2. 1. 9.

* 3. Reg. 2. 28.

c 1. Macchab.
2. 24. 25.

d Marc. 6. 27.

e Matt. 27. 27.

f Joseph. l. 4.
de bell. c. 5.

Latin. & 11.

Grac.